

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

GENEL YAPI

Çin Halk Cumhuriyeti yaklaşık 9,6 milyon km² yüzölçümü (Türkiye'nin 12 katından daha büyüktür.) ile Rusya ve Kanada dan sonra dünyanın en büyük üçüncü, Asya kıtasının ise en büyük yüzölçümüne sahiptir. Kuzey-Güney uç noktaları arasındaki uzaklık yaklaşık 5500 km, Doğu-Batı uç noktaları arasındaki mesafe yaklaşık 5000 km dir.

1.3 milyara yaklaşan nüfusu ile dünyanın en kalabalık ülkesi olmasına rağmen düzenli olarak dağılan bir nüfus yoğunluğu yoktur (Nüfusun en yoğun olduğu doğu bölgelerinde km²'ye yaklaşık 400, orta kesimlerde yaklaşık 200 ve en az nüfus yoğunluğuna sahip batı ve yayla bölgelerinde ise yaklaşık 10 kişi düşmektedir.). Dünya nüfusunun yaklaşık % 20'sini (1/5) Çinliler oluşturmaktadır. Nüfusun yaklaşık % 39'u şehirlerde (500 milyon), % 61'i kırsal kesimlerde (800 milyon) oturmaktadır. Genel nüfusun yaklaşık % 52'sini erkekler, % 48'ini bayanlar oluşturmaktadır. Yıllık net nüfus artışı yaklaşık 8.2 milyondur.

Çin Halk Cumhuriyetinde bulunan 56 farklı etnik gruptan "Han" etnik grubu ülke nüfusunun yaklaşık % 92'sinin (1.1 milyar) kalan 55 etnik grupta % 8'ini (200 milyon) oluşturmaktadır.

Han-Tibet dil ailesine bağlı Çincenin en yaygın olanı Hiu-Mançu Çincesidir. Bunların dışındaki diğer 54 etnik grubun kendi dilleri, bazılarının da yazı dili (% 23) vardır. Dr. James YEN ve arkadaşları Çin'de okuma yazma öğretmede en büyük çabayı sarf etmişler, 40 000 simgeden meydana gelen Çinceyi okuyup yazmada zorlanmaları ve halkın cahilleşmesini önlemek için 1000 simgeden meydana gelen temel Çinceyi oluşturmuş ve bu temel Çinceyi öğrenenleri okuma yazma bilmeyen yerlere sevk etmiştir.

EĞİTİM SİSTEMİ

Çin Halk Cumhuriyetindeki eğitimle ilgili bazı sayısal bilgiler (1000 katı olarak) aşağıdaki gibi verilmiştir.

	1990	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Okul Sayısı	1.360	1.570	1.550	1.590	1.490	1.350	1.170
Öğrenci Sayısı	236.540	310.760	318.010	326.970	321.160	321.400	318.790
Öğretmen Sayısı	14.320	15.770	15.800	16.000	15.970	15.760	15.810
Öğrenci ve Öğretmen toplamı	250.860	326.530	333.810	342.970	337.130	337.160	334.600
Eğitim Nüfusunun oranı	22.2	26.7	27.0	27.5	26.8	26.6	26.2

Çin Halk Cumhuriyeti Eğitim Örgütlenmesinin Şematik Yapısı:

	Doktora Üstü			
	Doktora (3 yıl)		2	
25	Mezuniyet Çalışması (2-3 yıl)			
24	(Yetişkinler için 3 yıl)		2	
23	Yüksek Eğitim Okulu (Yetişkinler			
22	İçin 5 yıl)		4	
19-21	Yüksek Profesyonel Okulu (Yetişkinler için 3 yıl)		Meslek Yüksek Okulları	3
			Profesyonel	1
16-18	Lise	Meslek Lisesi	Lise Eğitimi	3
13-15	Ortaokul 3 Yıllık Sistem		4 Yıllık Sistem	3
7-12	İlkokul 6 Yıllık Sistem			1
			5 Yıllık Sistem	5
6	Ön Hazırlık Sınıfı			1
3-5	Kreş ve Ana Okulları			3
YAŞ				YIL

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM:

Çin Halk Cumhuriyetinde okul öncesi eğitimi geliştirmek amacıyla Resmi ve Özel kurumlar tarafından okul öncesi eğitim kurumları açılmaktadır. Çin Halk Cumhuriyetinde özel eğitim Türkiye'deki gibi özel okullar kapsamında değil, eğitim programının veya kurumların özel olarak açılmasından kaynaklanmaktadır. Ancak bazı uluslar arası okullar da bulunmaktadır.

Okul öncesi eğitim kurumlarını (*resmi olarak*) Eğitim kuruluşları, halk örgütleri, işletmeler, ve diğer resmi kurumlar; (*özel olarak*) Kentlerdeki mahalle komiteleri, kırsal kesimde köy komiteleri, açabilmektedir. Ayrıca, uluslararası antlaşmalarla yabancılarda çocuklar için anaokulları açmaya yetkilidir.

Okul öncesi eğitimde açılan çocuk yuvaları, gündüz bakımevleri resmi eğitimin bir parçasıdır. Akademik programları olmamakla birlikte sadece çocukların özenli bakımını sağlamaktadır.

Bunlarla birlikte resmi eğitim içinde yer alan ana okullarına ise 36 ayını dolduran her çocuk gidebilmektedir. Bu okulların bazı özellikleri şöyle sıralanabilir:

1. Anaokulları genelde gündüz hizmet vermektedir.
2. 1981 yılında kabul edilen programa göre: Sağlık, spor, ahlak, dil, genel kültür, matematik, müzik, sanat dersleri verilmektedir.
3. 1990'dan sonra büyük şehirlerdeki bazı ana okullarında özel programlar uygulanmaktadır.
4. Yaş gruplarına göre hizmet vermektedir:

Grup (Sınıf)	Yaş Grubu	Ders Saati	Sabah	Öğleden Sonra	Toplam
Alt Sınıf	3-4 yaş	10-15 dak.	6 saat	8 saat	14 saat
Orta Sınıf	4-5 yaş	20-25 dak.	10 saat	11 saat	21 saat
Üst Sınıf	5-6 yaş	25-30 dak.	12 saat	12 saat	24 saat

5. Okul öncesi eğitim genelde kırsal kesimlerde 1 yıl, şehirleşmiş kesimlerde 3 yıldır.

2001 ve 2002 yıllarına göre anaokullarındaki öğrenci, öğretmen ve okul sayılarını gösteren liste aşağıdaki gibidir:

Yıl	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
2001	111 764	20 360 200	659 300
2002	111 800	20 218 400	630 100

TEMEL EĞİTİM (ZORUNLU EĞİTİM):

Okula başlama yaşı 7 olan ve 1986 Yılında yürürlüğe giren “Zorunlu Eğitim Yasası” na göre 6 yıl ilköğretim (bazı bölgelerde halen ilköğretim 5 yıl olarak uygulanmaktadır.) ve 3 yıl ortaokul olmak üzere toplam 9 yıldır. Okullar tam gün eğitim yapmaktadır.

Çin hükümeti, 1950'lerden bu yana zorunlu ilk öğretime yönelik bir politika izlemektedir. Kırsal bölgelerde yedi yaşın üzerindeki çocukların ilköğretime gitmeleri gerektiği özellikle vurgulanmaktadır. Okul çağındaki çocukların okula gitmelerini kolaylaştırmak için çeşitli yöntemler uygulanmaktadır. Bunun sonucunda, kayıtlı öğrenci sayısı her yıl artmaktadır. Az nüfuslu bölgeler, dağınık nüfusa sahip ulusal azınlık bölgeleri, uzak dağlık ilçeler ve ormanlık ve kırsal bölgelerde hizmet veren bir çok yatılı okul ve yarım günlük okul açılmıştır.

Bazı bölgelerde, özellikle kırsal kesimde 5 yıl zorunlu ve kademeli olarak sürelerle 9 yıla çıkarılarak uygulanmaktadır 2002 yılı istatistiklerine göre, 6 yıllık okullaşma oranı %98.58'tir.

Okullaşma oranının yükselmesi için alternatif çözümler bulan ve uygulayan eğitim komisyonunun çabaları yetersiz kalmakta, bazı bölgelerdeki ekonomik problemlerden dolayı, öğrencilerin 5 yıl eğitimden sonra, işe devam etmeleri, zorunlu eğitim oranını düşürmektedir. 1997 yılı ülkenin dışı açılma politikası ekonomik değişime neden olduğundan aileler çocuklarını işe yerleştirmekte bu durumda, eğitim komisyonunun okullaşma oranlarındaki hedeflerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Önemli bir diğer sorun ise kent ve kırsal bölgelerdeki okullarda nicelik ve nitelik yönünden farkın olmasıdır.

Bunlara bağlı olarak ilkokuldaki öğretmen sayısı 2001 yılına göre 18.800'lük bir azalma ile 5.778.900 olmuştur. Öğretmen başına düşen öğrenci oranı 2001'de 21.64 iken 2002'de 21.04 olmuştur.

Yıllara göre ilkokuldaki öğrencilerin okullaşma oranı tablodaki gibi oluşmuştur.

Yıl	Erkek	Kız	Fark	Toplam
1990	-	-	-	96.3
1991	-	-	-	96.8
1992	98.2	96.1	2.1	97.2
1993	98.5	96.8	1.7	97.7
1994	99.0	97.7	1.3	98.4
1995	98.9	98.2	0.7	98.5
1996	99.0	98.6	0.4	98.8
1997	99.0	98.8	0.2	98.9
1998	99.0	98.9	0.1	98.9
1999	99.1	99.0	0.1	99.1
2000	99.14	99.07	0.07	99.1
2001	99.08	99.01	0.07	99.05
2002	98.62	98.53	0.09	98.58

Çin Halk Cumhuriyetinde “ANAHTAR OKUL” VE “NORMAL OKUL” olmak üzere 2 çeşit okul vardır.

ANAHTAR OKULLAR:

1. En nitelikli öğretmenler derse girerler.
2. En kaliteli ders araç gereçleri vardır.
3. Öğrenciler sınavla girerler.
4. Ezberci yerine uygulamalı eğitime ağırlık verilir.
5. Bölgelere göre okulları devlet (Valilikler veya ilçe teşkilatları) belirler.
6. Eğitim programlarını Valilikler veya belediyeler belirler ve ekonomik olarak destekler.
7. Okullar büyük yerleşim birimlerinde veya şehirlerde yoğunluklu olarak bulunur.
8. Kırsal kesimler veya alt sosyo ekonomik gruptaki alanlarda okul yoğunluğu azalmaktadır.

9. Sınavda başarılı olan diğer bölge öğrencileri de değişik bölgelere gidebilmektedir.

NORMAL OKULLAR:

1. Anahtar Okulların dışındaki okullardır.
2. Devlet tarafından açılmakta ve denetlenmektedir.
3. Eğitim programları tüm ilkökul kademeleri için Devlet Eğitim Komisyonu tarafından hazırlanmaktadır.
4. Akademik yıl iki dönemdir. (19 hafta+19 hafta=38 hafta)
5. Herhangi bir sorun için ek bir haftalık zaman vardır.
6. Tatiller toplam 13 haftadır.

DERSLER (NORMAL VE ANAHTAR OKULLAR):

1. Çin Dili, Aritmetik, Beden Eğitimi, Müzik, Resim, Ahlak Eğitimi, Hayat Bilgisi, Tarih, Coğrafya (1. ve 2. sınıflar için)
2. 3. sınıftan itibaren ilave olarak yabancı dil (İngilizce),
3. Öğrenciler şehir merkezlerinde bulunan bilim ve teknoloji saraylarındaki bilimsel deneylere, bilgisayar destekli eğitime katılabilir.
4. İlköğretimde en büyük sorun, büyük kentlerdeki sınıfların kalabalık oluşu ile yerleşim birimlerinin merkezlerinden çok uzakta olmasıdır.
5. Gençler için etkinlikler kapsamında spor yarışmaları, gezi programları, buldukları bölgelere hizmet desteği, drama, müzik, geleneksel ve modern danslar, çeşitli özel gün ve bayramlarda sunulacak gösteri çalışmalarını kapsamaktadır.

ORTAÖĞRETİM:

Dokuz yıl süreli zorunlu eğitimden geçen öğrencileri üç yıl eğitim süresi olan liselere devam etmektedir. Sistem 6+3+3 ve 5+4+3 olarak yapılandırılmıştır.

Ülkede bu yapılanma yaygın olmakla birlikte değişik süre ve amaçta yapılandırılmış okullar da bulunmaktadır. Halen beş yıl zorunlu eğitim uygulanan bölgelerde ise, ortaöğretim iki kademeye ayrılmaktadır. Orta okullar ve lise ayrıca hem orta okullar hem de liseler, genel ve mesleki olmak üzere tekrar ikiye ayrılmaktadır.

Özel ortaöğretim kurumları iki, üç, dört yıl sürmekte olup süreleri ve giriş koşulları okulların programlarına bağlıdır. Örneğin: beş yıldan itibaren devam edilen özel okullarda, nitelikli işçi veya teknisyen yetiştirilirken dokuz yıldan sonra devam edilen özel ortaöğretim kurumlarında ise, teknik ve idari personel yetiştirilmektedir.

Genel liseler, üniversitelere öğrenci yetiştirmeyi amaçlarken, beş yıl üzerine üç veya dört yıl süren orta okullar ara eleman yetiştirmeyi hedeflemişlerdir. Ülke nüfusunun yoğunluğu, dağınık yerleşim birimleri, 56 etnik grubun gereksinimleri ile devlet politikalarının çatışmaması isteği, eğitim sisteminin tüm kademelerinin özellikle ortaöğretim kademesindeki sorunları artırmaktadır. Devlet bu konuda yerel yönetimleri, fabrikaları, diğer kuruluşları işbirliğine çağırılmaktadır. Örneğin, okul binası zorluğu çekilen bölgelerde fabrika binalarının bir kısmından yararlanılmaktadır.

2002 yılı istatistiklerine göre ortaöğretim kurumlarının okullaşma oranı %56.8'dir.

İlkökul ve ortaokul programları incelendiğinde, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerileri kapsayan eğitim ilkeleri üzerinde önemle durulmaktadır.

894'ü mesleki ortaokul olmak üzere 65.600 ortaokul ve bu okullarda kayıtlı 66.874.300 öğrenci vardır. (Mesleki ortaokuldaki öğrenci sayısı 833.700 dür.). Toplam ortaokuldaki kayıtlı öğrenci oranı 2001'e göre % 1.3 artarak % 90'a ulaşmıştır. Bu öğrencilerin % 58.3'ü lise öğrenimlerine devam etmektedirler. Mesleki ortaokuldaki öğretmenlerde dahil olmak üzere ortaokuldaki toplam öğretmen sayısı 2001'e göre 82.000 artarak 3.467.700 olmuş,

ortaokulda öğretmen başına düşen öğrenci oranı 2001 ve 2002’de aynı seviye olan 19.29 oranını korumuştur.

Çin’deki ilkököl ve ortaokuldaki okul alanları 2001 yılında 44 981 200 m² artarak 1 132 988 000 m² ye ulaşmıştır.

1.165.100 ortaokulda bulunan sınıfların 3 221 000’i “**Büyük Sınıf**” (sınıf mevcudu 56-65 arası), 272 400’ü “**Süper Büyük Sınıf**” (sınıf mevcudu 65’den fazla olanlar) kalanları da normal sınıftır (sınıfı mevcudu 56’dan küçük olanlar).

LİSE EĞİTİMİ:

Ortaöğretimde ilginç sayılabilecek etkinlikler ve değerlendirmeler de bulunmaktadır. Örneğin 1989 yılında Yunnan Eyaleti’nde lise bitirme sınavlarında Beden Eğitimi dersinden başarısız olan yüzden fazla öğrenci, lise bitirme diploması alamamışlardır. Çünkü, spor yapma ulusal bir ilkedir. Birinci sınıftan on ikinci sınıfa kadar programda yer alan Beden Eğitimi dışında her gün sabah ve öğleden sonra yarım saat müzik eşliğinde spor yapılması eğitim programında bulunmaktadır.

Okul sayısı 2002 yılında 2001 yılına göre 1.027 azalarak 33.200 (normal lise, meslek lisesi, yetişkin lisesi, özel genel liseler, yetişkin özel liseleri ve teknik liseler gibi) olurken, bu okullardaki kayıtlı öğrenci sayısı 2001’e göre 1.889.300 artarak (% 19.12) 117.692.000’e ulaşmıştır. Liselerdeki toplam kayıtlı öğrenci oranı da % 42.8’dir.

Genel liseler 2001 yılına göre daha hızlı gelişmiş, 2002 yılında 15.400 genel lisede toplam öğrenci sayısı da 16.838.100’e ulaşmıştır.

Diğer taraftan meslek liselerinin lise kısmındaki gelişme ise daha yavaş gerçekleşmiştir. Toplam 16 300 meslek lisesinde 11.965.200 kayıtlı öğrenci vardır. Tüm liselerdeki öğrencilerle karşılaştırıldığında meslek liselerinde kayıtlı öğrenci oranı da % 41.06’dır.

2001 yılında genel liselerde öğretmen (840 000) başına düşen öğrenci oranı 16.73 iken 2002 yılında öğretmen (946 000) başına düşen öğrenci oranı 17.80 olmuştur.

Aynı oran mesleki eğitimde (2001’de 267.900, 2002’de 272.000 öğretmen) de 14.26’dan 15.70’e yükselmiştir.

Özel eğitimde ise 2001’de 230.000 ve 19.91’lik oran olmasına karşın 2002’de gerileyerek 207.800 öğretmen ve 21.96’lik oran karşımıza çıkmaktadır.

LİSELERLE İLGİLİ BAZI ÖZELLİKLER:

1. Genel liselerde: Çin Dili, Matematik, Yabancı Dil (İngilizce), Siyasal Bilgiler, Tarih, Coğrafya, Fizik, Kimya, Biyoloji, Beden Eğitimi, Müzik, Güzel Sanatlar, Psikoloji, Çalışma Becerileri gibi dersler vardır.

2. Tüm orta öğretim kurumlarında mezun olunurken Bitirme sınavları uygulanır.

3. Lise Bitirme Sınavları seçilen alana göre: Çin Dili, Matematik, Yabancı Dil (İngilizce) ve Fizik veya Kimya’dan biri; Çin Dili, Matematik, Yabancı Dil (İngilizce) ve Tarih veya Coğrafya’dan biri olmak üzere 4 dersten yapılır.

4. Ülkede bulunan azınlıkların kendi dilleri de bu sınava dahil olmak üzere 5 dersten sınava girerler (56 farklı ulus vardır.).

5. Her eyalet ülke için belirlenen ortak ulusal standart programı takip eder.

6. Okulların durumuna göre Zirai bölge, fabrika stajı ilave edilir.

7. Sınav sonuçları üniversite girişte etkilidir. İşe alınmada öncelik sağlar.

8. Liselerde önemli başarı gösteren öğrenciler sınavsız yüksek öğrenime devam edebilirler.

9. Ayrıca üniversite giriş sınavı vardır.

MESLEKİ EĞİTİM:

Mesleki Eğitim: Meslek Liseleri ve Meslek Eğitimini kapsamaktadır. Çin Halk Cumhuriyetinde Mesleki Eğitim 3 seviyede eğitim vermektedir: Mesleki ortaokul, Mesleki lise ve üçüncü eğitim'dir.

İlkokulu bitiren bir öğrenci 9 yıllık zorunlu eğitim kapsamında 3 veya 4 yıllık mesleki ortaokula gidebilirler. Mesleki ortaokul veya mesleki liselere giden öğrenciler işgücü ihtiyacını karşılamak üzere eğitim görür ve istihdam edilirler.

Orta düzeyde mesleki eğitim, özel orta, teknik ve mesleki müfredatla verilmektedir. Öğretim süresi iki veya üç yıla üç veya dört yıla kadar değişiklik göstermekte, tıp bilimi ve mühendislik gibi bazı özel konularda beş yıllık programlar uygulanmaktadır.

Özel orta öğrenim okulları, orta düzeyde teknik ve idari personel, teknik okullarda genellikle orta düzeyde nitelikli işçi ve teknisyen yetiştirmektedir. Bu okullardan mezun olanlara devlet tarafından istihdam edilmektedir.

Meslek okulları arasında meslek ve tarım okulları bulunmaktadır. Bunlar, temel düzeyde teknik ve idari personeli hazırlamakta, yerel düzeyde çeşitli alanlarda çalışacak işgücünü sağlamaktadır. En iyi öğrencilerin devlet tarafından istihdam edilmesine karşın bu okulların mezunları genel olarak kendileri iş bulmaktadırlar.

Bunlar ayrıca yüksek öğrenim kurumlarına giriş sınavlarına katılabilmektedirler. Uzmanlaşmış orta öğretim okulları ve meslek okulları, mühendislik, tarım, ormancılık, tıp, maliye ve ekonomi, eğitim, beden eğitimi, sanat, turizm, aşçılık, uygulamalı sanatlar, siyasal bilimler ve hukuk, katiplik, moda tasarımcılığı ve kozmetik alanlarında eğitim vermektedir.

2001 yılında, 17 770 mesleki lisede kayıtlı 11 642 300 öğrenci öğrenim görürken, 1980 de tüm lise çağındaki öğrenciler arasında meslek liselerine giden öğrenci oranı % 19'dan 2001 yılında % 45.3'e yükselmiş ve şimdiye kadar da 50 milyon öğrenci mezun olmuştur.

YÜKSEK ÖĞRENİM:

Çin'de bugün hemen hemen bütün dalları kapsayan çeşitli düzeylere ve biçimlere sahip bir yüksek öğrenim sistemi uygulanmaktadır. 2002 yılında yüksek öğrenimde bulunan öğrenci sayısı 5.428.200 dür. Ancak, bir çok genç insan, hala üniversiteye gitme imkânına sahip değildir. Açıkça görüldüğü şekilde yoğun bir rekabet bulunmaktadır.

Yüksek öğrenim kurumları arasında üniversiteler yanı sıra bilim ve mühendislik, tarım, ormancılık, tıp, öğretmenlik, Çince, maliye ve ekonomi, siyasal bilgiler ve hukuk, beden eğitimi, güzel sanatlar ve etnik araştırmalar gibi alanlarda uzmanlaşan kurumlar ve yüksek okullar bulunmaktadır. 1979 ile 1995 arasındaki dönemde toplam fakülte ve daha kısa süreli yüksek okullardan mezun olanların sayısı, bundan önceki 30 yılda (1949-1978) mezun olanların sayısına göre 2.6 kat artarak 7,667,000'e ulaşmıştır. Çin'deki en tanınmış üniversiteler arasında Beijing Üniversitesi, Ojnhua Üniversitesi, Fudan Üniversitesi, Nankai Üniversitesi, Çin Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ve Nanjing Üniversitesi bulunmaktadır, üniversitelerdeki lisans öğretimi süresi normal olarak dört yıl olmakla birlikte fen, mühendislik veya tıp dallarındaki öğrenim beş yıl sürmektedir.

Mesleki eğitim veren fakültelerin çoğu üç yıllık, küçük bir bölümü de iki yıllıktır. 1950'lerin başında 215 farklı alanda eğitim verilirken 1960'ların başında bu sayı 627'ye yükselmiştir. 1980'lerden sonra sistem giderek yeniden düzenlenmiş ve ıslah edilmiştir. Maliye ve ekonomi ile ekonomi idaresi alanındaki dersler yanısıra elektronik teknolojisi, bilgisayar, enerji kaynakları, çevre, malzeme bilimi, biyolojik teknoloji, tıbbi tedavi teknolojisi, hafif sanayi ve gıda ve yabancı dil gibi çok sayıda önem kazanan teknoloji, branşlar arası programlar ve öteki acil ihtiyaç duyulan alanlardaki dersler takviye edilmiştir.

Üniversiteler ve fakülteler, adayları ulusal düzeyde birleştirilmiş giriş sınavları ile seçmektedirler. Öğrenciler, sınav sonuçları ve sağlık durumlarına göre belirli bir okula giriş hakkını kazanmakta, öğrencilerin kişisel tercihleri de dikkate alınmaktadır. Günümüzde,

devlet hala ilke olarak tanımlanan sınırlar içinde üniversite mezunları için iş bulunmasından sorumludur. Devlet, çalışma birimleri ve okulların işgücü arzı ve talebini koordine etmek ve üniversite mezunlarının istihdam edilmesi için uygulanabilir planlar oluşturmak için işbirliği yapmalarını öngören bir politika uygulamaktadır. Çalışma birimleri ve mezunların kendi başlarına istihdam planları yapmaları da genellikle rastlanılan bir durumdur.

Çin, bir sosyalist piyasa ekonomisi sistemi oluştururken, aynı zamanda yüksek öğrenim sistemindeki reform sürecini hızlandırmakta, hala makro düzeyde devlet tarafından bir genel plan çerçevesinde idare edilirken yüksek öğrenim kurumlarını topluma daha yakın hale getiren, okullara eğitimin idaresinde özerklik veren bir sistemi oluşturmak ve daha mükemmel hale getirmek için gayret göstermektedir. Farklı biçimlerde finanse edilen çeşitlendirilmiş bir üniversite ve fakülte sistemi, aşamalı olarak oluşturulacaktır. Bazı okullar büyük ölçüde devlet tarafından finanse edilecek, ayrıca öğrenim ücretleri ve halk örgütleri tarafından toplanan veya özel bağışlarla sağlanan paralarla desteklenecektir. Öteki okullar ise bu yöntemi tersine çevirerek gelirlerini esasen öğrenim ücretleri ve halk örgütleri tarafından toplanan paralar ve özel bağışlar yoluyla sağlayacak, bunlara ilave olarak devlet yardımından yararlanacaklardır. Öteki bazı okullar ise yerel olarak idare edilecek ve kendi kendilerini finanse edecek veya yerel işletmeler veya kuruluşlar tarafından veya öteki ülkelerdeki kuruluşlarla işbirliği içinde finanse edilecek ve yönetileceklerdir. Bağış ve kredi sistemi, sürekli olarak iyileştirilecektir. Şu anda Çin, enerjisini 100 büyük üniversite ve çeşitli bölümlerden oluşan bir gruba, 21'inci yüzyılda dünyadaki en iyi üniversite ve bölümler arasına sokmaya yönelik "Proje 211" in uygulanması üzerinde odaklaştırmaktadır.

Lisans üstü öğrenciler genellikle çalışmalarını yüksek öğrenim kurumları, Çin Bilimler Akademisi, Çin Sosyal Bilimler Akademisi ve öteki araştırma kuruluşlarında sürdürmektedirler. Akademik derece sistemi 1979 yılından bu yana uygulanmaktadır. 1980'de Devlet Konseyi, "Akademik Derece Yönetmeliğini" yayınlamış ve çeşitli alanlardan tanınmış öğretim üyelerinden oluşan "Akademik Derece Komitesi"ni kurmuştur, üniversite diploması ile master ve doktora dereceleri, Devlet Konseyi tarafından yetkili kılınan okullar ve bilimsel araştırma kurumları tarafından verilmektedir.

Çin, yabancı öğrencileri kabul ederken öğrenim için yabancı ülkelere öğrenci göndermektedir. Çin, 1978-1995 arasında 250,000 binden fazla öğrenciyi öğrenim görmek üzere 100'ü aşkın ülke ve bölgeye göndermiştir. Bunların 80,000'den fazlası öğrenimlerini tamamladıktan sonra geri dönmüşler ve çeşitli alanlarda istihdam edilmişlerdir.

Yetişkin Eğitimi Çin'de radyo ve TV üniversiteleri, işçi üniversiteleri, çiftçi üniversiteleri, açık üniversiteler, akşam üniversiteleri, hükümet görevlileri ve orta öğrenim öğretmenlerine işbaşı eğitim veren yüksek okullar, uzmanlaşmış orta öğrenim okulları, teknik okullar, okuma yazma sınıfları ve ilk öğrenim diploması veren sınıflar yoluyla çok yoğun bir yetişkin eğitimi sistemi uygulanmaktadır. Yetişkin eğitimi gören kişilerin amacı genellikle bilgilerini güncelleştirmek ve teknik becerilerini artırmaktır. Bir çok kişi, kendi eğitim düzeyini yükseltmeyi amaçlamaktadır.

Çin Üniversite Giriş Sınavında puanlar, konu başına verilen yüzdelerle belirlenir, sınavda alınabilecek en yüksek puan 500'dür. Bir üniversite yada öğretmen kolejine girmek için gerekli asgari puan 280 -370 arasında değişmektedir.

İlkokul, ortaokul ve lise öğretmeni olabilmek için öğretmen kolejleri, normal üniversite veya lisans yanında yüksek lisans yapmak gerekmektedir.

Öğretmen olabilmek için, merkezi hükümet tarafından düzenlenen sınava girilmesi başarılı olunması gerekir.

Şehirde görevli bir öğretmen ortalama 1500 RMB (yaklaşık 200 \$), kırsal kesimde görevli bir öğretmen ortalama 400 RMB (yaklaşık 60 \$) maaş almaktadır.

İlkokul Öğretmenliği İçin	3-4 yıllık öğretmen kolejleri
Ortaokul Öğretmenliği İçin	4 yıllık öğretmen koleji veya normal üniversite
Lise Öğretmenliği İçin	4 yıllık öğretmen koleji veya normal üniversite
Bazı Lise Öğretmenliği İçin	Yüksek Lisans

2005 yılı verilerine göre Çin Halk Cumhuriyetinde değişik öğretim kademelerinde bulunan öğretmenlerin sayısal bilgileri aşağıdaki gibidir:

İlkokul Öğretmeni	5.592.500
Ortaokul Öğretmeni	3.492.100
Lise Öğretmeni	1.299.500
Üniversite ve Kolej Öğretmeni	965.800

2003 verilerine göre Çin Halk Cumhuriyetinde uzmanlık gerektiren alanlardaki okul, kayıtlı ve mezun öğrenci sayılarıyla ilgili tabloda şöyledir:

	Okul	Toplam Kayıt	Yeni Kayıt	Mezun
Normal Üniversite ve Kolejler	188	1.673.200	551.700	325.300
Lise Öğretmen Eğitimi Okulu	317	317.300	101.300	101.800
Eğitim Enstitüleri	103	326.400	123.800	76.500
Hizmetçi Eğitim Okulu	1.703	182.000	80.200	69.900

2007 Çalışma Planında Eğitimle İlgili Hedefler:

1. Eğitim, stratejik öncelik olarak ele alınacak. Eğitime destek amacıyla kırsal alanlardaki okullarda ilk ve orta öğretim öğrencilerinden hiçbir ücret alınmayacak. Bu bölgelerde zorunlu eğitimin geliştirilmesi için ayrılmış olan kaynak 184 milyar yuan'dan (yaklaşık 24 milyar \$) 223.5 milyar yuan'a (yaklaşık 30 milyar \$) çıkartılacaktır.

2. Dokuz yıllık zorunlu eğitim, ülkenin her köşesine ulaştırılacak ve ülkenin geri kalmış bölgelerinde okuma-yazma bilmeyen kimsenin kalmaması hedeflenecektir.

3. Gerek şehirlerde, gerekse kırsal alanlarda meslek eğitim ağı geliştirilecek. Okullar ve endüstri arasındaki ilişki kuvvetlendirilerek iş ve okulun bir araya getirileceği modeller oluşturulacaktır.

4. Devlet dışındaki kurum ve kuruluşların okul kurmaları ve işletmeleri teşvik edilecektir.

5. Üniversiteler ve meslek okulları için ulusal bir burs sistemi devreye sokulacak. Bu amaç için ayrılmış olan bütçe 2006 yılında 1.8 milyar yuan (yaklaşık 240 milyon \$) iken, 2007'de 9.5 milyar yuan'a (yaklaşık 1 milyar 250 milyon \$), 2008'de ise 20 milyar yuan'a (yaklaşık 2 milyar 650 milyon \$) yükseltilecektir.

6. Öğretmen okullarında ücretsiz eğitim sağlanacaktır.

JİLİN EYALETİ VE EĞİTİM:

Changchun, Çin Halk Cumhuriyetinin 34 eyaletinden biri olan Jilin eyaletinin başkentidir. Otomobil şehri, Film şehri, Bilim, Teknoloji ve Kültür şehri, Orman şehri gibi değişik adları olup, aynı zamanda Çin otomobil endüstrisinin beşte birini (1/5) karşılamaktadır. 38 farklı milliyetten oluşmuş ve yaklaşık 3 milyonu şehirde oturan toplam 7 milyonluk bir nüfusa sahiptir.

JİLİN ÜNİVERSİTESİ:

Çin Eğitim Bakanlığı'nın direk olarak bağlı bulunan milli öncü olma yolunda ilerleyen bir üniversitesidir. Felsefe, Ekonomi, Hukuk, Edebiyat, Eğitim, Tarih, Bilim, Mühendislik, Tarım, Sağlık, Yönetim ve Askeri Bilim gibi 12 alanda eğitim vermektedir. Bu alanlar altında 129 lisans, 278 yüksek lisans, 191 doktora ve 27 doktora üstü eğitim verilmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti içinde bulunan en iyi 10 üniversite arasında bulunan Jilin Üniversitesinde halen 19 000'i mezun olabilecek durumda, toplam 63 000 öğrenci bulunmaktadır. 50 farklı ülkeden 2000'den fazla yabancı öğrenci de Jilin Üniversitesinde eğitim almaktadır (Çin genelinde toplam 23 lisans, 7 yüksek lisans ve 2 doktora eğitimlerini sürdüren Türk öğrenci olmasına karşın Jilin Üniversitesinde hiçbir Türk öğrenci yoktur. Ermenistan'dan gelen yetkililer bu sene kayıt olan 9 öğrencileri ile beraber toplam 50 öğrencilerinin bu üniversite de öğrenim görmekte olduklarını belirttiler.).

ULUSLARARASI İLİŞKİLER (İLETİŞİMLER):

Çinli ve yabancı eğitimcilerle öğrenciler arasındaki iletişim sıradan oldu. 936 işbirliği anlaşması, 164 temel, ortaokul ve mesleki okullar iletişim kurmuşlar, "Kardeş Okul" ilişkisi tesis edilmiştir. Yaz ve kış kampları, uluslar arası öğretmenlerin değişimi, idarecilerin ziyaret değişimleri ve okul yönetim ilişkileri gibi birçok faaliyetler geliştirilmiştir.

5 yılı aşkın süredir 72 yabancı eğitim organizasyonu davet edildi.

JİLİN EYALETİ EĞİTİM TABLOSU (2006-2007):

	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı
Yüksek Lisans-Doktora	17	40.634
Üniversite	56	599.955
Lise	693	742.010
Ortaokul	1.328	1.006.063
İlkokul	7.010	1.556.078
Özel Eğitim Okulu	48	4.881
Anaokulu	2.991	324.959

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM:

Jilin eyaletinin başkenti olan Changchun'da okul öncesinde toplam 107 000 öğrenci 2683 Halk ve Özel Anaokullarında öğrenim görmektedirler. Bunlar toplumun bütün kesimlerinden destek ve yardım görmektedir. Kırsal kesimlerde 1 yıllık, şehirleşmiş kesimlerde ise 3 yıllık okul öncesi eğitim yaygındır. Eyalet ve Belediye anasınıflarında kendi gayretleriyle iki dilli eğitim, sanat ve fiziksel eğitim verilmektedir. Montessori öğretim metotları gibi uluslar arası kaynaklardan alınan ileri düzeyde eğitim fikirleri ve teorilerine uyarlanmıştır.

TEMEL EĞİTİM (İLKOKUL+ORTAOKUL):

Changchun 1814 ilkokulda 515 000 ve 312 ortaokulda 329 000 öğrenciye sahiptir. 112 zayıf donanıma sahip okul yeniden inşa edilerek birçok öğrenci yüksek kalitede eğitim

almakta, okulların şartları daha ileri düzeye götürülerek okullar arasındaki farklar kapanmaktadır.

LİSE EĞİTİMİ:

Lisedeki okul sayısı giderek artmaktadır. 1999'da 18 olan "Eyalet Anahtar Okulları" şimdilerde 35'e yükselmiştir. Bu okullardaki öğrencilerin %90'nı şehirleşmiş bölgelerden gelmektedir. 2004 yılında bu okullardaki öğrenci sayısı 1999'a göre %96'lık artışla 24 000'den 45 000'e ulaşmıştır. 11 Nolu Lise, Changchun Kimya Lisesi, 2 Nolu Changchun Kimya Lisesi gibi birçok "Anahtar Liseler" kapsamlı bir şekilde yeniden düzenlenmiştir.

MESLEKİ EĞİTİM:

1999 yılına göre 1,56 kat artarak yeni üyeleriyle beraber 2004 yılında 18 000 öğrenciye ulaşmıştır. Geçmiş 4 yıl boyunca öğrencilerin iş bulma oranı % 95'ten fazladır. 2001 yılında 10 meslek lisesi birleştirilerek 400 milyon RMB (Yaklaşık 53 milyon \$) bütçeli Changchun Mesleki Teknoloji Enstitüsü'nü (CMTE) kurmuşlardır. Bu enstitü 300 000 m² alan, 10 000 öğrenci ile Çin'in en büyük meslek lisesi olarak bilinmektedir. Bu teknoloji enstitüsünde mühendislik okulu, iletişim, otomobil, ticaret, turizm, gıda-yiyecek, basın-yayın, uluslararası çalışmalar ve eğitim okulu bölümlerinden oluşmaktadır.

YETİŞKİN EĞİTİMİ:

Son zamanlarda, yetişkin eğitimi belirgin derecede gelişmiştir. Eğitim kaynaklarının tamamıyla kullanımı ve internete bağlı uzaktan eğitim tabanı üzerine kurulmuştur. Kurulan 4 yerel belediye iletişim kolejinde her yıl 150 000 yetişkin, 5 bölge eğitim merkezinde her yıl 50 000 yetişkin, 46 çok fonksiyonlu iletişim tabanlı okullarda her yıl 10 000 yetişkin eğitimlerini tamamlamaktadırlar. Okul kaynakları toplumun çeşitli eğitim hizmetlerine ve bir çok fırsatları için halka açıktır.

AZINLIK EĞİTİMİ:

Changchun eğitim bölgesi birçok etnik azınlıkların toplandığı 35 azınlık okuluna sahiptir. 784 öğretmenin bulunduğu 1 lise; 2850 öğrencinin 17 Kore, 3324 öğrencinin bulunduğu 10 Müslüman ve 3337 öğrencinin bulunduğu 8 erkek okulu olmak üzere toplam 8 ortaokul ve 26 ilkokula sahiptir. 2004 yılında yeniden inşa edilen Changchun Kore Lisesi, Müslüman İlkokulu ve 2 Nolu Kore Lisesi gibi okullar Changchun'un azınlık eğitimini ileri götürecek büyük bir adımdır.